

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 325/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ing. Martin Chlapík, s. r. o., Sládkovičova 13, Žilina, IČO 47 253 339, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ing. Martin Chlapík, LL.M., proti postupu Špecializovaného trestného súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo 4. februára 2022 v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1T 29/2020 a uznesení Špecializovaného trestného súdu č. k. PK-1T 29/2020 zo 17. februára 2022 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tostš 5/2022 a uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Tostš 5/2022 z 28. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 10. júna 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo 4. februára 2022 v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1T 29/2020 (ďalej aj „napadnutý postup špecializovaného súdu“) a uznesením špecializovaného súdu č. k. PK-1T 29/2020 zo 17. februára 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie špecializovaného súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom

pod sp. zn. 3 Tostš 5/2022 (ďalej aj „napadnutý postup najvyššieho súdu“) a uznesením najvyššieho súdu č. k. 3 Tostš 5/2022 z 28. marca 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je od 16. apríla 2020 väzobne trestne stíhaný [z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku] a obžalovaný zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a štvornásobného obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona.

2.1. Sťažovateľ 4. februára 2022 podal špecializovanému súdu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú špecializovaný súd napadnutým uznesením zo 17. februára 2022 zamietol a zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka.

2.2. Proti tomuto uzneseniu špecializovaného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej najvyšší súd napadnutým uznesením z 28. marca 2022 rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že v rámci konania o jeho predchádzajúcich ústavných sťažnostiach vedených na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 89/2022 doručil 29. marca 2022 právny zástupca sťažovateľa ústavnému súdu podanie, ktorým doplnil petit ústavnej sťažnosti vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 89/2022 o ďalšie napadnuté postupy a rozhodnutia špecializovaného súdu a najvyššieho súdu (postup špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1T 29/2020 pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zo 4. februára 2022 a uznesenie špecializovaného súdu č. k. PK-1T 29/2020 zo 17. februára 2022, postup najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tostš 5/2022 a uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 Tostš 5/2022 z 28. marca 2022), ale o týchto dodatočne napadnutých postupoch a rozhodnutiach špecializovaného súdu a najvyššieho súdu ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 89/2022 z 12. mája 2022 nerozhodol (čo vyplýva z odôvodnenia predmetného nálezu), a preto ich opätovne napáda aktuálnou ústavnou sťažnosťou.

3.1. Sťažovateľ v podstatnom v namieta, že konanie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo 4. februára 2022 trvalo na špecializovanom súde celkovo 46 dní, pričom takáto dĺžka rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu na jednom stupni je ústavne neakceptovateľná, keďže požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby nezodpovedá lehota konania presahujúca na jednom stupni dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ v podstatnom namieta, že najvyšší súd síce konštatoval, že napadnutý postup špecializovaného súdu nebol v súlade s požiadavkou neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby, ale napriek tomuto zisteniu najvyšší súd dospel k záveru, že došlo len k zanedbateľnému porušeniu sťažovateľových základných ľudských práv. Sťažovateľ taktiež namieta, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení náležite nevysporiadal s viacerými jeho sťažnosťnými námietkami.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru napadnutými postupmi a uzneseniami špecializovaného súdu a najvyššieho súdu, zrušil napadnuté uznesenia špecializovaného súdu a najvyššieho súdu, prikázal najvyššiemu súdu prepustiť sťažovateľa bezodkladne z väzby na slobodu a priznal mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru napadnutými postupmi a uzneseniami špecializovaného súdu a najvyššieho súdu. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu jeho označených práv malo dôjsť tým, že špecializovaný súd o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo 4. februára 2022 nerozhodol urýchlene, ako aj tým, že najvyšší súd napadnutým uznesením arbitrárne zamietol jeho sťažnosť proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. b) zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 55 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná. Podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je neprípustný.

9.1. Prekážka prv začatého konania (litispendencia) bráni, aby na ústavnom súde prebiehali dve konania, prípadne viac konaní v tej istej veci. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identity účastníkov konania. O prekážku litispendencie nejde, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

10. Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania aktuálnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa zistil, že v rámci konania o predchádzajúcich ústavných sťažnostiach sťažovateľa vedených na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 89/2022 vo veci namietaného porušenia tam označených práv sťažovateľa označenými postupmi a rozhodnutiami špecializovaného súdu a najvyššieho súdu uznesením č. k. III. ÚS 89/2022-17 z 10. februára 2022 prijal na ďalšie konanie ústavné sťažnosti sťažovateľa v časti namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tost 42/2021 a postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 29/2020, a to v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zo 16. júna 2021. Vo zvyšnej časti ústavný súd predchádzajúce ústavné sťažnosti sťažovateľa odmietol.

10.1. Dňa 29. marca 2022 bolo ústavnému súdu k sp. zn. III. ÚS 89/2022 doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľa označené ako „*Doplnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa* [REDACTED] *nar...*“, ktorým sťažovateľov právny zástupca v súvislosti s jeho žiadosťou o prepustenie z väzby na slobodu zo 4. februára 2022 doplnil petit ústavnej sťažnosti vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 89/2022 o ďalšie napadnuté postupy a rozhodnutia špecializovaného súdu a najvyššieho súdu – postup špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1T 29/2020 pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zo 4. februára 2022 a uznesenie špecializovaného súdu č. k. PK-1T 29/2020 zo 17. februára 2022, postup najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tostš 5/2022 a uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 Tostš 5/2022 z 28. marca 2022, t. j. právny zástupca sťažovateľa predmetným doplnením ústavnej sťažnosti z 29. marca 2022 napadol tie isté postupy a rozhodnutia špecializovaného súdu a najvyššieho súdu, ktoré napadol aj aktuálnou ústavnou sťažnosťou vedenou na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1419/2022.

10.2. Ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 89/2022-61 z 12. mája 2022 rozhodol, že postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1T 29/2020 (v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zo 16. júna 2021, pozn.) bolo porušené základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru. O postupoch a rozhodnutiach špecializovaného súdu a najvyššieho súdu dodatočne napadnutých podaním právneho zástupcu sťažovateľa z 29. marca 2022 ústavný súd nálezom nerozhodoval.

10.3. Predmetné podanie právneho zástupcu sťažovateľa z 29. marca 2022, ako aj k nemu priložené prílohy je potrebné považovať za novú ústavnú sťažnosť, keďže podanie právneho zástupcu sťažovateľa bolo ústavnému súdu doručené až po predbežnom prerokovaní pôvodných ústavných sťažností sťažovateľa vedených na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 89/2022 (t. j. až po tom, ako bol v rámci predbežného prerokovania v zmysle § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde výrok uznesenia o prijatí definitívne vymedzený, resp. „zafixovaný“ predmet konania vedeného na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 89/2022). Konanie o tejto novej ústavnej sťažnosti (t. j. o podaní právneho zástupcu sťažovateľa z 29. marca 2022) sa v zmysle § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde fakticky, resp. materiálne začalo dňom doručenia predmetného podania právneho zástupcu sťažovateľa ústavnému súdu, t. j. 29. marca 2022.

11. Vzhľadom na uvedené, teda že ústavný súd v identickej veci sťažovateľa už koná a dosiaľ o nej právoplatne nerozhodol, bolo z dôvodu prekážky prv začatého konania v tej istej veci potrebné aktuálnu ústavnú sťažnosť sťažovateľa vedenú na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1419/2022 odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. b) zákona o ústavnom súde.

12. Nad rámec uvedeného ústavný súd pre úplnosť pripomína, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd. Jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Zmeškanie dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde neumožňuje zákon o ústavnom súde odpustiť, pričom ide o zákonom ustanovený dôvod na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

12.1. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnuté uznesenie špecializovaného súdu bolo sťažovateľovi doručené 14. marca 2022 a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 28. marca 2022.

12.2. Aktuálna ústavná sťažnosť sťažovateľa odoslaná (elektronicky) a doručená ústavnému súdu 10. júna 2022 je tak podaná zjavne po uplynutí uvedenej dvojmesačnej lehoty, v dôsledku čoho ju nemožno považovať za podanú včas.

12.3. Vzhľadom na uvedené mohol ústavný súd aktuálnu ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť aj podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

13. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu